

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-38/2014-15

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Jasminke Jenjić, predsjednice vijeća mr. sc. Mirjane Juričić i Lidije Vukičević, članica vijeća, te više sudske savjetnice Ljerke Morović Pavić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Z., kojeg zastupa S. V., ravnatelj, protiv tužene Povjerenice za informiranje iz Zagreba, radi poništenja rješenja, klasa: UP/II-008-07/14-01/12, urbroj: 401-01/04-14-04 od 10. ožujka 2014., uz sudjelovanje H. Š. iz Z., u svojstvu zainteresirane osobe, radi prava na pristup informacijama, na sjednici održanoj 26. lipnja 2014.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Povjerenice za informiranje, klasa: UP/II-008-07/14-01/12, urbroj: 401-01/04-14-04 od 10. ožujka 2014.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem pod točkom 1. izreke poništen je odgovor Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, klasa: 008-02/13-01/13, urbroj: 341-99-04/15-13-2 od 28. kolovoza 2013., pod točkom 2. odobreno je novinaru H. Š. pristup zatraženoj informaciji na način da mu se dostavi preslika popisa svih primatelja (imena i prezimena) povlaštenih vojnih mirovina, poznatih kao „predsjedničke mirovine“ koji je sukladno Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (članak 5.) dodjeljuje predsjednik Republike Hrvatske odnosno vrhovni zapovjednik, a točkom 3. naloženo je Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje u roku od 8 dana od dana primitka rješenja postupiti sukladno točki 2. izreke tog rješenja.

Tužitelj je osporio navedeno rješenje pravovremenom tužbom navodeći da u povodu konkretnog zahtjeva za pristup informacijama nije doneseno rješenje već pisana obavijest, bez detaljnog obrazloženja pa drži da Povjerenica za informiranje nije utvrdila sve relevantne činjenice i argumente te u tom pravcu iznosi određene podatke. Tako navodi tko su korisnici mirovina temeljem odluke vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske u smislu odredbi članka 5. i 7. do 9. Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (Narodne novine, broj 128/99., 129/00., 16/01., 22/02., 41/08., 97/12. i 118/12.). Iako članak 13. istog Zakona propisuje da se u državnom proračunu

osiguravaju sredstva za pokrivanje obveza mirovinskog osiguranja za te mirovine, upozorava da su svi korisnici inače osobe obvezno osigurane na mirovinsko osiguranje osnovom čega se mirovina u pravilu samo u dijelu financira iz državnog proračuna. Zakon o izvršenju državnog proračuna uređuje način trošenja proračunskih sredstava pa zainteresirani mogu tražiti i dobiti podatak o svoti novca koja se osigurava u državnom proračunu i isplaćuje za navedenu kategoriju umirovljenika, broj takvih umirovljenika, prosječan iznos mirovine i broj umirovljenja po godinama i mandatima pojedinih predsjednika Republike Hrvatske pa stoga ne vidi osnove za odobrenje uvida u osobne podatke korisnika mirovina.

Nadalje, tužitelj upozorava na odredbu članka 106. stavka 3. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/2013.) koja propisuje da Zavod osigurava tajnost podataka unesenih u matičnu evidenciju, a Statut Zavoda (Narodne novine, broj 28/2014.) u odredbi članka 79. utvrđuje profesionalnom tajnom sve osobne podatke korisnika prava iz mirovinskog osiguranja čije bi neovlašteno otkrivanje moglo štetiti interesu osobe na koju se podaci odnose ili članovima njihove obitelji, u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka (Narodne novine, broj 79/2007.).

Također, tužitelj upozorava na odredbe Zakona o zaštiti osobnih podataka (Narodne novine, broj 103/2003., 118/2006., 41/2008., 130/2011. i 102/2012.), posebno na odredbu članka 11. stavka 3. tog Zakona koji voditelju zbirke osobnih podataka odnosno Zavodu zabranjuje davanje osobnih podataka na korištenje drugim neovlaštenim primateljima te ako je svrha korištenja suprotna Zakonu o zaštiti osobnih podataka.

Slijedom izloženog, tužitelj osporava pravilnost stajališta Povjerenice za informiranje prema kojoj preteže javni interes u odnosu na ime i prezime korisnika mirovine, s obzirom da iz pobijanog rješenja nije razvidno je li proveden test razmjernosti i javnog interesa prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama, pa nastavno iznosi svoje argumente u prilog shvaćanju da je potrebno primijeniti članak 15. istog stavak 2. točku 2. tog Zakona i članak 16. stavak 1., a ne stavak 3. istog članka.

Nastavno, tužitelj naglašava odredbe Ustava RH o zajamčenoj pravnoj zaštiti osobnog i obiteljskog života, dostojanstva, ugleda i časti, sigurnosti i tajnosti osobnih podataka i prava na pristup informacijama pa zaključuje da se u skladu s citiranim normama u konkretnom slučaju ne može ocijeniti da javni interes prevladava u odnosu na štetu koja bi mogla nastati za zaštićene interese korisnika mirovina Zavoda.

Zaključno, tužitelj naglašava da je svrha zaštite osobnih podataka u zaštiti privatnog života i ostalih ljudskih prava, između ostalog i prava na mirno uživanje zakonito stečene mirovine te predlaže da Sud tužbu uvaži i poništi osporeno rješenje.

Tužena Povjerenica za informiranje podnijela je odgovor protiveći se tužbi u cijelosti, navodeći da je tužitelj uskratio tražene informacije a da nije proveo test razmjernosti i javnog interesa, pa je to napravilo tuženo tijelo. Tuženik drži da okolnost što se predmetne mirovine samo u dijelu financiraju iz proračunskih sredstava dokazuje da se sredstva proračuna troše u tu svrhu pa je to bitni podatak koji određuje pravo na pristup informaciji u smislu Zakona o pravu na pristup informacijama. S obzirom da se radi o trošenju dijela proračunskog novca razlozi za omogućavanje pristupa zatraženim podacima su transparentnost potrošnje proračunskih sredstava, informiranje javnosti o korisnicima mirovina koji su umirovljeni na temelju odluke vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske, zatim aktualiziranje pitanja tako određenih mirovina kao i pravo novinara na izvještavanje i pristup informacijama o javnim sredstvima. Stoga iako podaci o imenima i prezimenima mogu identificirati određene osobe potrebno je uzeti u obzir da razlozi koji su rukovodili tuženika kod donošenja rješenja pretežni u odnosu na zaštitu osobnih podataka.

Odgovor na tužbu dao je i H. Š. u svojstvu zainteresirane osobe protiveći se tužbi kao neosnovanoj. Pritom upozorava da ne osporava zakonitost stjecanja prava predmetnih korisnika na mirovinu sukladno zakonskim propisima i postavljenim uvjetima, međutim s obzirom da se radi o

proračunskim sredstvima navodi da javni interes nad radom institucije koja raspolaže javnim sredstvima opravdava iznošenje podataka o imenima i prezimenima korisnika. Upozoravajući na praksu Europskog suda za ljudska prava u određenom predmetu kojim se upućuje na primjenu nacionalnog prava u skladu s člankom 10. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u smislu da se pristup informacijama ograniči samo iz opravdanog i značajnog razloga koji je nužan u slobodnom demokratskom društvu, predlaže da Sud tužbu odbije kao neosnovanu.

Podnescima od 9. odnosno 10. lipnja 2014. tužitelj se očitovao na dostavljeni odgovor na tužbu povjerenice za informiranje i zainteresirane osobe ponavljajući navode svoje tužbe i analizirajući odredbe članka 15. i članka 16. Zakona o pravu na pristup informacijama, uz upozorenje da navedeni Zakon nije donesen isključivo radi ostvarenja prava novinara na izvješćivanje i pristup svakoj informaciji pod naslovom izvješćivanja javnosti bez obzira radi se li o informaciji koja bi naštetila pojedincu ili državi. Stoga izvodi zaključak da u predmetnoj stvari ne prevladava javni interes za davanjem poimeničnog popisa korisnika mirovina u odnosu na štetu koja bi mogla nastati za zaštićene interese korisnika mirovina i zavoda.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Prilikom donošenja odluke o osnovanosti tužbenog zahtjeva Sud je u smislu odredbe članka 55. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10. i 143/12.) razmotrio sva pravna i činjenična pitanja, te je ocijenio da je tuženo tijelo iz utvrđenih činjenica izvelo pravilan zaključak te je pravilno primijenilo materijalni propis poništivši osporeni akt tužitelja. Pritom je Sud izvršio uvid u cjelokupni spis tuženika i priložene dokaze a s obzirom da je tužitelj osporio samo primjenu prava a činjenice su nesporne te kako stranke do dana održavanja nejavne sjednice nisu izrijekom zahtijevale održavanje rasprave (podnesak tužitelja zaprimljen u Sudu 27. lipnja 2014.), Sud je konkretni spor riješio bez održavanja usmene javne rasprave, temeljem odredbe članka 36. točke 4. Zakona o upravnim sporovima.

Iz sadržaja spisa predmeta proizlazi da se u konkretnom slučaju H. Š., novinar iz Z. 22. kolovoza 2013. obratio Ministarstvu obrane Republike Hrvatske kao tijelu javne vlasti za pristup informacijama, a koji je zahtjev ustupljen Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje kao mjerodavnom za rješavanje. Podnositelj je tražio dostavu popisa svih primatelja (imena i prezimena) povlaštenih vojnih mirovina, poznatih kao „predsjedničke mirovine“, dodijeljenih sukladno Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (članak 5.) koje dodjeljuje Vrhovni zapovjednik Oružanih snaga Republike Hrvatske. Iz spisa predmeta također proizlazi da Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje nije rješenjem odbio zahtjev podnositelja u smislu odredbe članka 23. stavka 5. Zakona o pravu na pristup informacijama već je dostavio obavijest datiranu s 28. kolovoza 2013. s obrazloženjem da su traženi podaci informacije koje kao osobni podaci podliježu zaštiti u smislu Zakona o zaštiti osobnih podataka te su prema odredbi članka 80. Statuta HZMO-a profesionalna tajna.

Odlučujući o žalbi podnositelja na navedeni akt tužitelja Povjerenica za informiranje donijela rješenje kojim je usvojila zahtjev podnositelja.

Ocjenjujući osnovanost tužbe Sud je pošao od odredbe članka 6. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 25/13.) koja propisuje da su informacije dostupne svakoj domaćoj ili stranoj fizičkoj i pravnoj osobi u skladu s uvjetima i ograničenjima iz toga Zakona. Odredbom članka 15. stavka 2. točke 2., 4. i 7. istog Zakona propisano je da tijela javne vlasti mogu ograničiti pristup informaciji ako je informacija poslovna ili profesionalna tajna, sukladno zakonu; ako je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite podataka i u ostalim slučajevima utvrđenim zakonom.

Odredbom članka 16. stavka 1. istog Zakona propisano je, između ostalog, da je tijelo javne vlasti nadležno za postupanje i po zahtjevu za pristup informaciji iz članka 15. stavka 2. točke 2., 3., 4., 5., 6. i 7. stavka 3. tog Zakona dužno, prije donošenja odluke, provesti test razmjernosti ili

javnog interesa. Prema stavku 2. istog članka Zakona kod provođenja tog testa tijelo javne vlasti dužno je utvrditi da li se pristup informaciji može ograničiti radi zaštite nekog od zaštićenih interesa iz članka 15. stavka 2. i 3. tog Zakona, da li bi omogućavanje i pristupa traženoj informaciji u svakom pojedinom slučaju ozbiljno povrijedilo taj interes te da li prevladava potreba zaštite prava na ograničenje ili javni interes. Ako prevladava javni interes u odnosu na štetu po zaštićene interese, informacija će se učiniti dostupnom. Prema stavku 3. istog članka Zakona, informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne su javnosti i bez provođenja postupka iz stavka 1. ovog članka, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak.

Imajući na umu sadržaj spisa predmeta te razloge osporenog rješenja kao i odredbu članka 16. Zakona o pravu na pristup informacijama Sud se priklanja zaključku Povjerenice za informiranje da u odnosu na popis koji sadrži ime i prezime korisnika konkretnih mirovina prevladava javni interes, s obzirom da se radi o raspolaganju javnim sredstvima.

Iz sadržaja obrazloženja rješenja proizlazi da je povjerenica pri donošenju osporenog rješenja uzela u obzir razloge za i protiv omogućavanja pristupa traženoj informaciji u odnosu na propise koji se primjenjuju u konkretnom slučaju. Kao razlog protiv omogućavanja pristupa zatraženim podacima je valorizirala obvezu Zavoda na zaštitu osobnih podataka i obvezu zaštite profesionalne tajne. Tako je u odnosu na zaštitu osobnih podataka povjerenica naglasila da okolnost što je nešto osobni podatak automatski ne štiti isti od mogućnosti njegovog objavljivanja već je bitno uzeti u obzir, kao temelj za odbijanje zahtjeva za pristup informacijama, razloge i okolnosti pod kojima doista može nastati šteta nezakonitom upotrebom osobnih podataka. S obzirom na konkretne okolnosti slučaja Povjerenica je imala na umu da se davanjem imena i prezimena korisnika mirovine može identificirati određena osoba dok s druge strane valja uzeti u obzir da se radi o trošenju dijela proračunskog novca. Stoga je ocijenila da je omogućavanje pristupa zatraženim podacima s obzirom na potrebu transparentnosti potrošnje proračunskih sredstava i informiranja javnosti o korisnicima mirovina koji su umirovljeni po posebnom postupku (članak 5. Zakona) i aktualiziranje pitanja tako određenih mirovina kao i pravo novinara na izvještavanje i pristup informacijama o javnim sredstvima, razlozi koji pretežu u odnosu na zaštitu osobnih podataka.

Iz osporenog rješenja također proizlazi da Povjerenica utvrdila da u odnosu na druge osobne podatke koji se vode u evidenciji Zavoda preteže interes za zaštitom navedenih podataka jer korištenje od strane trećih osoba ne bi bilo podudarno sa svrhom i ciljem zašto su podaci prikupljeni jer se među njima nalaze i posebna kategorija osobnih podataka u odnosu na koje prevladava potreba zaštite istih u odnosu na javni interes.

Time se otklanjaju kao neosnovani navodi podneska tužitelja o nejasnoćama osporenog rješenja u dijelu provođenja testa razmjernosti i javnog interesa.

Nadalje, kod ocjene zakonitosti osporenog rješenja Sud je imao na umu i očitovanja Ureda Predsjednika Republike Hrvatske od 26. veljače 2014. u predmetu vezanom za istovrsni slučaj iz kojeg je razvidno da podaci o osobama, korisnicima predmetnih mirovina nisu klasificirani stupnjem tajnosti kao i očitovanje Agencije za zaštitu osobnih podataka od 26. travnja 2013. u odgovarajućem predmetu (koji je također bio predmetom odlučivanja tuženika) prema kojem podaci o imenima i prezimenima korisnika mirovina mogu biti načinjeni dostupnim, bez povrede prava osnovom Zakona o zaštiti osobnih podataka.

U odnosu na prigovore tužitelja o suprotnosti osporenog rješenja odredbama Ustava Republike Hrvatske o pravu na zaštitu osobnog života i zaštitu tajnih podataka valja reći da je povjerenica za informiranje imala u vidu argumente za i protiv odobravanja pristupa navedenim informacijama i s navedenog aspekta.

Na osnovi svega izloženog Sud ne nalazi povreda zakona na štetu tužitelja već ocjenjuje da se osporenim rješenjem uz dano obrazloženje pravilno odlučilo u predmetnoj stvari slijedom čega se

tužbeni zahtjev odbija kao neosnovan u smislu odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima.

U Zagrebu 26. lipnja 2014.

Predsjednica vijeća
Jasminka Jenjić, v.r.